

DAVČNA OBRAVNAVA DODATNE STAROSTNE POKOJNINE OZIROMA POKOJNINSKE RENTE Z DEDOVANJEM

Pojasnilo DURS, št.: 4210-437/2011 01-610-05, 13. 5. 2013

V zvezi z davčno obravnavo dohodka iz naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (v nadaljevanju: PDPZ) po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga upravičenec prejme po umrlem zavarovancu na podlagi zavarovalne pogodbe za izplačevanje dodatne starostne pokojnine oziroma pokojninske rente (v nadaljevanju pokojninska renta), s katero je dogovorjena zjamčena doba izplačevanja pokojninske rente tudi po smrti zavarovanca, in sicer določenemu upravičencu, ki se lahko odloči tudi za enkratno izplačilo navedenega dohodka, v nadaljevanju odgovarjamo na naslednja vprašanja.

- Kakšna je davčna obravnava pokojninske rente, ki jo prejema upravičenec za primer smrti oziroma dedič, v obdobju zjamčene dobe izplačevanja pokojninske rente in kdo velja v takem primeru za prejemnika pokojninske rente?

- Ali se v davčno osnovo od pokojninske rente, ki se izplačuje upravičencu za primer smrti zavezanca, prav tako všteva samo 50 % dohodka, skladno s tretjim odstavkom 42. člena Zakona o dohodnini?

- Ali je razlika v davčni obravnavi, če se upravičencu za primer smrti izplača enkratna odkupna vrednost, ali če se mu z enako časovno dinamiko izplačujejo preostale rente do izteka zjamčene dobe?

Pokojninska renta iz naslova PDPZ, ki se na podlagi zavarovalne pogodbe, s katero je dogovorjena zjamčena doba izplačevanja pokojninske rente tudi po smrti zavarovanca določenemu upravičencu ali dediču, se šteje za dohodek tega upravičenca ali dediča in se obdavči kot pokojninska renta, in sicer od davčne osnove, ki je določena v tretjem odstavku 42. člena Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB7, 24/12, 30/12, 40/12-ZUJF, 75/12 in 94/12).

Če se upravičenec ali dedič odloči za enkratno izplačilo navedenega dohodka, se ta obdavči kot drug dohodek po 105. členu ZDoh-2, in sicer od davčne osnove, ki je določena v prvem odstavku 108. člena ZDoh-2, po stopnji 25 %. Prenos pravice do pokojninske rente iz zavarovanca, ki umre, na upravičenca ali dediča, na podlagi katere ima upravičenec ali dedič premoženjske koristi, ki so vir dohodka, ne šteje za obdavčljivo premoženje po Zakonu o davku na dediščine in darila – ZDDD (Uradni list RS, št. 117/06).

V zavarovalni pogodbi o dodatni starostni pokojnini oziroma pokojninski renti ima zavarovanec možnost izbrati dosmrtno rento z zjamčenim obdobjem izplačevanja, po kateri se v primeru smrti zavarovanca pred zaključkom zjamčenega obdobja izplačevanja, nadaljuje z izplačilom pokojninske rente v pogodbi določenemu upravičencem do izteka zjamčenega obdobja izplačevanja. V tem primeru torej upravičenec vstopi na mesto umrlega zavarovanca in prejema dohodek, ki je bil po pogodbi namenjen zavarovancu oziroma v primeru njegove smrti določenemu upravičencu. Tudi če je zavarovanec kot upravičenec določil osebe, ki so njegovi zakoniti dediči, ti ne pridobijo zavarovalne vsote oziroma pokojninske rente kot dediči (iz zapuščine), ampak kot upniki neposredno na podlagi zavarovalne pogodbe. Ko določeni upravičenec umre pred zapadlostjo zavarovane glavnice ali rente, korist iz zavarovanja ne pripada njegovim dedičem, temveč naslednjemu upravičencu, če ta ni določen, pa premoženju zavarovanca. V primeru zavarovanja za primer smrti brez določenega upravičenca pa pod določenimi pogoji zavarovalna vsota pripada premoženju zavarovanca in preide kot njegov del z drugimi njegovimi pravicami na njegove dediče.

Več glede davčne obravnave dodatne starostne pokojnine oziroma pokojninske rente iz naslova PDPZ je pojasnjeno v pojasnilu, objavljenem na [spletnih straneh Davčne uprave Republike Slovenije](#).

Z zavarovalno pogodbo, s katero je dogovorjena zajamčena doba izplačevanja pokojninske rente tudi po smrti zavarovanca določenemu upravičencu ali dediču, se ureja razmerje, ki je neodplačna naklonitev in pomeni prenos pravice do pokojninske rente iz zavarovanca na upravičenca ali dediča, na podlagi katere ima upravičenec ali dedič premoženjsko korist, ki je vir dohodka. V skladu z 19. členom ZDoh-2 se navedena neodplačna naklonitev šteje za darilo ali dediščino, ki se ne šteje za dohodek po ZDoh-2. Prav tako obravnavani prenos ni predmet obdavčitve po ZDDD. V skladu z 2. členom ZDDD se kot premoženje, ki je predmet obdavčitve po tem zakonu, štejejo tudi premoženjske in druge stvarne pravice, kar pomeni, da se navedena pravica (ki ni premoženjska stvarna pravica), ne šteje za obdavčljivo premoženje po ZDDD.